

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ KARAÖBA'NIN

7/35411 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Medya kuruluşları ve basın emekçileri, demokratik toplum düzeninin vazgeçilmez unsurlarından olup, özellikle yerel basın; vatandaşların kent yönetimine katılımı, yerel şeffaflığın sağlanması ve toplumsal farkındalığın artırılmasında hayati bir rol üstlenmektedir. Ancak yerel medya kuruluşları ekonomik daralma, artan maliyetler, dijital dönüşüm süreci ve reklam gelirlerindeki düşüş nedeniyle ciddi zorluklarla karşı karşıyadır. Uşak'taki medya kuruluşları ve basın emekçileri de bu zorluklarla mücadele etmekte, halkın haber alma özgürlüğü kapsamındaki çalışmalarında desteğe ihtiyaç duymaktadırlar.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü ile Kalkınma Ajansları, birçok farklı sektöre yönelik çeşitli yatırım teşvikleri, hibe ve destek programları yürütmektedir. Buna rağmen, yerel ve küçük ölçekli medya kuruluşlarının bu desteklere erişimde ciddi güçlükler yaşadığı, yerel basının niteliğini artıracak, iletişim fakültesi mezunlarını istihdam eden ya da dijital yayıncılığa geçişi destekleyen projelere yeterince öncelik verilmediği görülmektedir. Bu kapsamda, Uşak ili başta olmak üzere Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren yerel medya kuruluşlarının mevcut desteklerden ne ölçüde yararlanabildiği ve geleceğe dönük planlamalar büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda,

Soru 1- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bağlı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yerli veya yerel medya sektörüne sağlanan doğrudan veya dolaylı destek, teşvik ya da hibe programları var mıdır? Varsa bu programların adı, kapsamı, yıllık bütçesi ve yararlanıcı sayısı nedir?

Soru 2- 2010-2025 yılları arasında yerel basın kuruluşlarının yatırım teşvik belgesi aldığı proje sayısı kaçtır? Bu projelerin il bazında dağılımı ve toplam yatırım tutarı nedir?

Soru 3- Yerli medya ve iletişim sektörünü desteklemek amacıyla, Bakanlığınız tarafından yerli içerik üretimi, dijital yayıncılık teknolojileri, bölgesel medya inovasyonu veya medya teknolojileri Ar-Ge projeleri kapsamında verilen teşvik veya destek var mıdır?

Soru 4- Türkiye genelinde faaliyet gösteren kalkınma ajansları (özellikle Zafer Kalkınma Ajansı) aracılığıyla yerel medya kuruluşlarına yönelik hibe veya mali destek verilmiş midir? Uşak'ta bu alanda yapılan çalışmalar nelerdir?

Soru 5- Son beş yılda hangi illerde, kaç projeye, ne tutarda destek sağlanmıştır? Bu desteklerin ne kadarı Uşak ilinde verilmiştir?

Soru 6- Uşak ili özelinde, son beş yılda desteklenen yerel medya kuruluşu, haber ajansı, dijital yayın platformu veya iletişim teknolojileri girişimi var mıdır? Varsa destek türü, tutarı ve uygulama yılı nedir?

Soru 7- Yerel medya kuruluşlarının teknik altyapılarını geliştirmeleri, dijital yayıncılığa geçiş yapmaları, personel eğitimleri, haber otomasyon sistemleri, grafik-tasarım altyapısı gibi alanlarda özel destek programı planlanmakta mıdır?

Soru 8- Kalkınma Ajansları veya KOSGEB aracılığıyla, iletişim fakültesi mezunlarının yerel basında istihdam edilmesi, kendi dijital medya girişimlerini kurmaları veya yerel medya girişimciliğini teşvik eden projelere yönelik özel bir çağrı açılmış mıdır?

Soru 9- Uşak ilinde yerel basının gelişimi, iletişim mezunlarının istihdamı ve içerik üretimi konularında yeni bir kalkınma programı veya çağrı planı yapılması düşünülmekte midir?

Soru 10- 2025-2030 yılları arasında yerli ve yerel medyanın dijital dönüşümünü desteklemek amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, RTÜK, Basın İlan Kurumu ve Kalkınma Ajansları arasında ortak yürütülecek bir ulusal eylem plan veya strateji belgesi hazırlanmakta mıdır?

CEVAPLAR:

2010-2025 Mayıs döneminde tüm illerde Radyo ve Televizyon Hizmetleri sektöründe gerçekleştirilmesi öngörülen yatırımlar için 29 adet Yatırım Teşvik belgesi (YTB) düzenlenmiş olup bu belgeler kapsamında 7,8 milyar TL tutarında yatırım yapılması ve 638 kişiye istihdam sağlanması öngörülmüştür. Ancak, Uşak ilimizde, radyo ve televizyon hizmetleri sektörüne yönelik herhangi bir yatırım projesine ilişkin olarak Bakanlığımıza başvuru yapılmadığından bu kapsamda düzenlenmiş bir teşvik belgesi de bulunmamaktadır.

Öte yandan, 2012 yılından günümüze kadar Uşak'ta diğer sektörlerde gerçekleştirilecek yatırımlara yönelik başvurular uyarınca toplam 781 adet Yatırım Teşvik belgesi düzenlenmiş olup bu belgeler kapsamında 73 milyar TL tutarında yatırım yapılması ve 12.066 vatandaşımıza istihdam sağlanması öngörülmüştür.

Kalkınma Ajanslarımız aracılığıyla ise, son beş yılda yürütülen mali ve teknik destek programları kapsamında; ülke genelinde kamu kurumları, mahalli idareler, üniversiteler, özel sektör işletmeleri ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen 4.139 projeye 2025 fiyatlarıyla toplam 7,9 milyar TL tutarında destek sağlanmıştır. Yararlanıcıların eş finansman katkıları da dâhil edildiğinde, bu çerçevede yaklaşık 12,5 milyar TL'lik bir kaynak harekete geçirilmiştir. Uşak ilimiz özelinde ise, son beş yıldaki toplam 28 proje 2025 fiyatlarıyla 63,2 milyon TL tutarında desteklenmiştir.

Diğer taraftan, Uşak'ta faaliyet gösteren Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde “medya ve iletişim” sektöründe 75 firma faaliyet göstermekte olup bu alanda 840 personel istihdam edilirken, 86 devam eden ve 100 tamamlanan proje bulunmaktadır. Bunun yanı sıra ülkemizde “Medya ve iletişim teknolojileri” sektöründe faal 3 Ar-Ge ve 17 Tasarım Merkezi de mevcuttur. Bahse konu Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde 513 personel istihdam edilmekte, devam eden 102 ve tamamlanan 847 proje bulunmaktadır.

KOSGEB destekleri çerçevesinde ise, Uşak ilimizde yayıncılık, radyo ve televizyon yayıncılığı ile içerik üretim ve dağıtım faaliyetleri alanındaki 15 KOBİ'ye bugünkü fiyatlarla 8,5 milyon TL destek sağlanmıştır. İletişim fakültesi mezunlarının kendi dijital medya girişimlerini kurmaları veya yerel medya alanında girişimcilik faaliyetlerinde bulunmaları ise KOSGEB'in Girişimci Destek Programı İş Kurma Desteği kapsamında desteklenmektedir.

Son olarak, Bakanlığımızca Millî Teknoloji Hamlesi vizyonu doğrultusunda hazırlanan 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisinin ikinci amacı olan "dijital ekonomiye geçiş" bağlamında ülkemizin dijital altyapısının geliştirilmesi, işletmelerin teknolojiyle bütünleşmesinin hızlandırılması ve yerli dijital çözümlerle uluslararası pazarlarda söz sahibi olunması hedeflenmektedir. Bu çerçevede, işletmelerin dijitalleşmesine yönelik teşviklerin kapsamı genişletilecek ve bu destekler sektörel bazda daha güçlü etkin bir şekilde uygulanacaktır.